

פרק כ"א

פרק זה לימוד באופן בקיימות. עבורי מורים שיש באפשרותם להרחביב, הבאנו את ההרחבות הבאות:

שלוש היחידות הבאות יילמדו בשיעור אחד באופן אקסטנסיבי, כיוון שביחידה הראשונה והאחרונה יש מיעוט פסוקים, והיחידה האמצעית היא סקרה של שמות ערי המקלט, ואוותה ניתנת ללמידה בקיימות.

יחידה 42 - בקשת ראשית אבות הלויים (א'-ג')

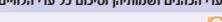
ספר יהושע | פרק כ"א 76

פרק כ"א לימוד בקיימות

ספר יהושע		הנהלה לאח' כבש ורשות									
סוף ימי יהושע	סוף יהושע	לולית הארץ		כובש הארץ		כובש הארץ		כובש הארץ		כובש הארץ	
ברית בשם	ישוע בשביעי	המוכן הירך	הנזכר הירך	עיר הלוויים	המלך	עיר המלך	בשלמה	המלחקה בגמל	סוכם	יאתית המלך	וילבוש
כ	כ'	כ'	כ'	ג'	ג'	ג'	ג'	ג'	ג'	ג'	ג'

יחידה 42 - בקשת ראשית אבות הלויים (א'-ג')

1. מה בקישר ראשית משפחות הלויים אלילור הכהן, יהושע בן נון וראשי המטות?

2. מהניין ערי הלויים למשפחותיהם, ערי הכהנים ומטותיהם וכities כל ערי הלויים (ד'-מ')
שאלת חשיבותה: הלויים ישבו בערים מיוחדות, בנפרד מווילאים
 בון ישבו כל שאר שבטי ישראל. חשבו, מה התרון בקשר?

3. חנו כוורת לנושאים השווים והמוחאים בפסוקים:
 ערי _____ (כ-כ')
 ערי _____ (כ-ל-ל')
 ערי _____ (ל-ל-ל')

קדמה

ללו, בנו של יעקב אבינו, היו שלושה בניים: גרשון, קהת ומררי. משלושת הבנים האלה יצאו שלוש שושלות ששימשו בעבודת המשכן והמקדש. חלק מזכויות היתר שניתנו ללוויים, כגון מעשר ראשון, נתנו להם ערים לשבת בהן (כפי שציואה הקב"ה בספרמדבר פרק ל"ה). סך הכל ניתנו ללוויים 48 ערים, שפוזרו בנחלות של כל השבטים.

עיסוק בתכנים המרכזיים

נקודות לדין

כיצד לדעתכם ראיו יותר לעבוד את ה', האם להתיישב בערים מיוחדות לעובדי ה' ומהם לנסות להשפיע על העם, או שמא להיפך - לגור עם כל העם ומתוכו להשפיע עליו?

אפשרות ולמענה ולדין

בקשת הלוויים לערים לשפט בהן מביאה לידי ביטוי את הרצון שלהם להיות מיוחדים ומקדשים לעבודת ה'. בערים אלו הם יכולים להתרשם לעבודת הקודש, ללימוד תורה ולתפילה. ערים אלו משמשות נקודות אוור לכל ערי ישראל ומרקיניות קדושה ואמונה לכלל עם ישראל⁵¹.

אין מטרתם של הלוויים להתبدل מעם ישראל, אלא להיפך - מתוך שהם מתמלאים בעבודת ה', כך יוכלו להשפיע על עם ישראל כולו.

המסרים העולים מן היחידה

למד תורה: תפקידם של הלוויים הוא ללמד תורה ולהפיצה בעם ישראל.

הצעות להמחשה ולהרחבה

ניתן להמחיש את החשיבות של התערורות החברתיות בכיתה, בשכונה או בקבוצה. אפשר לספר על דני שאחब לשחק לבד, עד שנתקל במשחק הדורש חברים נוספים. כאשר גילתה כמה יפה ונחמדה לשחק עם ילדים אחרים, הוא הפנים מה גודל הרוחה בשותפים למשחק.

ניתן לדון עם התלמידים בתחשויותיו של דני לפני הפגישה עם החברים למשחק ואחריה. ייתכן שחלק מהתלמידים נתקלו במצבים דומים. כיצד הם התנהגו במצבים אלו?

51 דברים האלה כתוב הرمב"ם בהלכות שמיטין ויובלות פרק י"ג, הלכה י'

יחידה 43 - מניין ערי הלויים למשפחותיהם, ערי הכהנים ושמותיהן וסיכום כל ערי הלויים (ד'-מ')

פרק כ"א | ספר יהושע

- לפניהם מובה חלק מעוררי הולויים.

הקסו בצען חול און כל **יריעת החטף** קובוצה אחת (פסוקים יג - ט).

בHALIL אל-סבטים הוי עירם?

הקסו בצען חול און כל **עיר משפטת קהלה** קובוצה שנייה (פסוקים כ' - כו).

בHALIL אל-סבטים הוי עירון?

הקסו בצען חול און כל **עיר משפטת שיליט** קובוצה שלישית (פסוקים כ' - ל').

בHALIL אל-סבטים הוי עירון?

הקסו בצען חול און כל **עיר משפטת דורי** קובוצה רביעית (פסוקים לד - ל').

הקסו בצען חול און כל **עיר משפטת נורמן** קובוצה חמישית (פסוקים לד' - ז').

ספר יהושע | פרק כ"א 76

פרק כ"א

שם היישוב		כיבוש הארץ		הכינסיה לה-ארץ	
שם ימי היישוב	הברית בשם	שם המבוֹחָן בגניז'ה הירושלמית	עיר הבריטית הירושלמית	סמכות המשק הבריטי	ראשת הכיבוס הבריטי
רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן
רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן
רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן	רְאֵבֶן

הלוויים (א-ג)

4. מה ביחסו ראשי משפחות הלוויין מאלצ'ור הכהן, יהושע בן נון וראשי המזוזות?

יחידה 43 - מניין ערי הלויים למשפחותיהם, ערים הכהנים ושמותיהן וסיכום כל ערי הלויים (ד'-מ')

שאלת חסיבה: הלוויים ישבו בערים מיוחדות, בנפרד מהערים בהן ישבו כל שאר שבטי ישראל. חשבו, מה הייתرون בכר?

2. תנ"ה כוחת לנוסאים השונים המתויארים בפסקוקים:
 עיר _____
 (כ-כ'')
 עיר _____
 (ג-ג'')
 עיר _____
 (ד-ד'')

ספר יהושע | פרק כ"א

שאלת חשיבה: חשבו, מדוע הכהנים קיבלו את עיריהם דוקא
רכובות ושורדיין יהודים ורומיים?

- ביבס עם לוחות בזין

הר שכם - אחوت מערוי המקלט - ובה קבר יוסף (תמונה נוספת מהמאה ה-19)

קדמה

ערי הלויים פרושות בכל נחלות שבטי ישראל. כל משפחה משבט לוי קיבלה כמה ערים לשכנת בהן.

עיסוק בתכנים המרכזים

מהו ההיגיון בחלוקת הפנימית של משפחות הלויים בכל רחבי הארץ?

אפשרויות ולמענה ולדין

ערים הלויים פזורות בכל רחבי הארץ, וישנה חלוקה פנימית בתוך משפחות הלויים. משפחות הכהנים מתרכזות סבב בית המקדש. בני קהת שוכנים במעגל הפנימי השני - מסביב לבית המקדש. בני גרשון - מעגל שלישי, חיצוני יותר. בני מררי שוכנים במעגל הרביעי, שעיקרו הוא מעבר הירדן המזרחי וקצתו הארץ, כגון חוף הים והצפון.

המסרים העולים מן היחידה

הסתפקות במעט: ללוויים ולכהנים אין חלק ונחלה משליהם, אלא יש להם מקום מצומצם שנועד לשרת אותם.

הצעות להמחשה ולהרחבה

ניתן לספר על דמות או דמויות שהסתפקו במעט. כחלק מהסיפור יש להציג את הפשטות של אדם שחי לא בפזרנות או בראותנות אלא בשמחה על מה שיש. לאחר מכן ניתן לשוחח עם התלמידים על מידת ההסתפקות במעט. אם הייתם פוגשים את הדמות שבסיפור מה הייתה אומרים לה? האם אנו מכירים אנשים שמסתפקים במעט? היכן אנו פוגשים אותם?

יחידה 44 - קיומם הבטחתה ה' "אשר נשבע לאבותם" (מ"א-מ"ג)

79 ספר יהושע | פרק כ"א

יחידה 44 – קיומם הבטחתה ה' "אשר נשבע לאבותם" (מ"א-מ"ג)

5. הביאו דוגמאות לשוב אשר נתן ה' לישראל בימי יהושע, על פי מה שלמדו עד כה.
6. ודבקו תרומות או ציירו צירופים המוראים את השבע שבראץ ישראל בימיינו.

שאלת הפעמה: כשה' מבטיח – ה' גם מקיים. זכינו, ונדרנו לחזונינו, ואני נחנים משפע גדול שלו' משפיע علينا, כפי שהבטיח לאבותינו לפני אלפי שנים.
כתבו שני דברים שאתם מגישים שברצונכם להזמין עליהם לה'.

הקדמה

בפסוקים האחרונים של הפרק מתואר קיומם הבטחות של הקב"ה לעם ישראל וליהושע. בספר דברים (י"א, ל"א) הקב"ה מבטיח: "כל מקום אשר תדרך כף רגلكם בו لكم נתתיו", וכן אומר הקב"ה ליהושע בספר דברים (א', ח'): "כי אתה תנחיל את העם זהה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לחתם להם". הבטחה נוספת בספר דברים (י"ב, י'): "וְהִנֵּה לְכֶם מִכֹּל אַיִבָּיכֶם מִסְבֵּב וַיֵּשְׁבָתֶם בְּתָחָה".

עיסוק בתכנים המרכזיים

הפסוקים מתארים את קיומם הבטוחתו של ה'. כיצד מתyiישבים פסוקים אלה עם העבודה שישנם מקומות מסוימים שעם ישראל עדין לא כבש?

אפשרויות ולמענה ולדין

על אף שאנחנו רואים שלא כל ישראל נחלו במקומם, באופן כללי אפשר לומר שהוא השפיע טוב על ישראל, למורות כל הסיבוכים שישנם. אף אם ה' משפייע עליינו שפע ברכה וטוב, עליה השאלה כיצד אנו מוכנים לקבל את שפע הטוב, האם אנו עושים עצמנו כלי לקבלת השפע.

חשוב לדעת, גם כאשר הקב"ה משפייע טוב – علينا לקחת את הטוב ולדוחף את עצמנו קדימה בזכותו.

המסרים העולים מן היחידה

קיום הבטחותיו של הקב"ה: הקב"ה משפיע שפע ברכה על עם ישראל, וכל מה שהקב"ה הבטיח לישראל מתקיים.

הצעות להמחשה ולהרחבה

כל תלמיד יבחר מקום מיוחד בארץ ישראל שומרה את השפע והברכה שיש הארץ, ויציג בפני התלמידים את המקום שבחר. ניתן לסקור את המקום מבחינה היסטורית, גיאוגרפית, ארכיאולוגית ועוד. ניתן לצלם את המקום ולהראות לשאר חברי הכיתה. ניתן לבנות דגם של המקום או לציירו.